

Minister Aktywów Państwowych

Wojciech Balczun

BM.I.053.316.2025

IK: 1146113

Warszawa, 27 sierpnia 2025 r.

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na interpelację K10INT11273, Pana Łukasza Horbatowskiego, Posła na Sejm RP, z dnia 1 sierpnia 2025 r. w sprawie niepokojących praktyk biznesowych w zakresie dostaw gazu zaazotowanego oraz ich wpływu na polskie przedsiębiorstwa i gospodarkę, ze szczególnym uwzględnieniem roli spółki Skarbu Państwa.

Uprzejmie informuję, że zgodnie z przepisem art. 9b ustawy o działach administracji rządowej dział aktywa państwowe, którym kieruje Minister Aktywów Państwowych, obejmuje sprawy dotyczące gospodarowania mieniem państwowym, w tym wykonywania praw majątkowych i osobistych przysługujących Skarbowi Państwa, jak również ochrony jego interesów – z wyjątkiem spraw, które na mocy przepisów odrębnych przypisane są innym działom. Minister Aktywów Państwowych reprezentuje Skarb Państwa w wyżej określonym zakresie. Wyrażona w art. 7 Konstytucji zasada legalizmu nakłada na organy państwowe obowiązek działania zgodnie z obowiązującymi przepisami kompetencyjnymi, interpretowanymi w sposób ścisły. Niedopuszczalne jest działanie organów władzy publicznej bez podstawy prawnej albo wykraczające poza jej granice.

Minister Aktywów Państwowych, który wykonuje prawa z należących do Skarbu Państwa akcji w spółce Orlen S.A. (dalej: ORLEN) dysponuje uprawnieniami akcjonariusza określonymi w Kodeksie spółek handlowych (dalej: KSH) oraz Statucie ORLEN. Stosownie do regulacji art. 368 KSH prowadzenie spraw spółki należy do kompetencji Zarządu, a zgodnie z art. 375¹ KSH Walne Zgromadzenie i Rada Nadzorcza nie mogą wydawać Zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki. ORLEN natomiast wykonuje prawa z akcji i udziałów spółek z Grupy Kapitałowej ORLEN, w tym z udziałów spółki PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. (dalej: PGNiG OD, Spółka, Sprzedawca).

Mając na względzie powyższe wyjaśniam, że odpowiedź na wystąpienie Pana Posła została przygotowana w oparciu o informacje przekazane przez PGNiG OD, za pośrednictwem ORLEN.

PGNiG OD jest spółką obrotu gazem i kupuje gaz wysokometanowy grupy E (dalej jako: gaz E) w przeważającej większości na Towarowej Giełdzie Energii (dalej: TGE). Gaz zaazotowany L (dalej jako: gaz L) kontraktowany jest bilateralnie z ORLEN, ale cena podąża za trendami cenowymi gazu E i jest ustalana w odniesieniu do jego cen. Zasada taka pozostaje w zgodzie z obowiązującymi regulacjami zarówno na poziomie Unii Europejskiej, jak i prawa krajowego. Jak informuje Spółka takie podejście znajduje uzasadnienie w zasadzie rynkowego kształtowania cen oraz w przepisach dotyczących przejrzystości i równego traktowania uczestników rynku, bowiem umożliwia porównywalność ofert i wprowadza stabilność rynkową dla uczestników rynku, w tym odbiorców końcowych. Oba rodzaje gazu są substytutami, gdyż - pomimo różnic w składzie chemicznym i wartości opałowej - z

perspektywy odbiorcy końcowego spełniają takie same potrzeby energetyczne, co uzasadnia podążanie cen gazu L za cenami gazu E.

Sposób organizacji rynku gazu i jego zakupu wpływa na warunki handlowe, jakie PGNiG OD proponuje klientom biznesowym:

- Oferta cennikowa PGNiG OD zapewnia bardzo dużą elastyczność w zakresie okresu trwania umowy, jak i odbieranych wolumenów paliwa – jest skorelowana cenowo z bieżącą sytuacją rynkową,
- Oferta indywidualna, gdzie wspólnie z klientem ustalane są warunki w zakresie okresu jej obowiązywania w różnych wariantach cenowych:
 - stałej ceny – w cenie zawarty jest koszt nabycia gazu na rynku terminowym i narzut pokrywający pozostałe koszty i ryzyka PGNiG;
 - transz cenowych – klient decyduje, w jakim momencie dokonywać zakupu gazu, a narzut pokrywający koszty i ryzyka PGNiG OD w zakresie zabezpieczenia realizacji kontraktu doliczany jest do cen z poszczególnych transz;
 - indeksu cenowego – cena w kontrakcie ustalana jest w oparciu o odniesienie do notowań cen gazu na TGE na rynku SPOT i doliczony przez PGNiG OD narzut pokrywający koszty i ryzyka PGNiG OD związane z realizacją kontraktu.

Taki podział produktów umożliwia dopasowanie oferty do potrzeb klientów, których motywacje zakupowe, wynikające z prowadzonych biznesów, są różne. Niemniej jednak trzeba zaznaczyć, że w przypadku tych produktów różny jest podział ryzyk, w szczególności w zakresie pobieranego przez klientów wolumenu gazu. Znajduje to potwierdzenie w warunkach ofert jakie PGNiG OD składa i komunikuje klientom. To zagadnienie jest bardzo ważne przy doborze oferty do potrzeb klienta. Zdarzenia w trakcie realizacji kontraktu wpływające na wielkość poboru gazu mają wpływ na koszty jego dostawy. Jak informuje PGNiG OD Klienci biznesowi mogą w tych sprawach konsultować się z Doradcami Klienta, którzy przedstawiając wachlarz ofertowy, wyjaśniają cechy każdego z rozwiązań.

Wskazana w interpelacji presja czasowa, w ocenie Spółki, może wynikać z faktu, że zmienność cen na rynku hurtowym generuje również dodatkowe ryzyka dla ofert ze stałą ceną. Okres ważności oferty ma wpływ na warunki cenowe i jego nadmierna długość pogarsza warunki handlowe dla Klienta. W toku działań PGNiG OD widzi, że Klienci akceptują ten fakt przygotowując się po swojej stronie do podjęcia decyzji, ale też mają świadomość, Spółka może ponowić ofertę i przedstawić ją w oparciu o bieżące warunki rynkowe w chwili gdy klient będzie przygotowany do podjęcia decyzji.

Podsumowując PGNiG OD podkreśla, że:

- budowane dla klientów oferty są odniesione do bieżących warunków rynkowych,
- klienci mogą wybrać oferty od droższych, ale bardziej elastycznych, do tańszych, ale zawierających więcej obowiązków i ryzyk po stronie Odbiorcy,
- klienci mogą skorzystać z doradztwa pracownika PGNiG OD w doborze właściwego produktu.

Odnosnie kontraktu terminowego, przywołanego w Interpelacji, zawartego ze spółką E-Towers Famaba S.A. (dalej jako: Odbiorca), tj. Aneksu produktowego „Gaz Comfort Indywidualny” (dalej jako: Aneks), który w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. modyfikował postanowienia umów kompleksowych dostarczania paliwa gazowego w ślad za dotychczasową korespondencją z Odbiorcą, Spółka wyjaśniła kluczowe kwestie podniesione w Interpelacji.

W kwestii warunków cenowych w przedmiotowym Aneksie oferta cenowa kalkulowana była w okresie, kiedy notowane ceny na TGE były znacznie wyższe niż ma to miejsce obecnie. Czerwiec 2022 r., czyli miesiąc zawarcia kontraktu, to okres wysokich cen terminowych i jednocześnie obniżonego wolumenu, co może świadczyć o ograniczonej aktywności przy niekorzystnych poziomach cen.

Odnosnie zarzutu Odbiorcy co do krótkiego terminu na przyjęcie oferty, co skutkowało niemożnością zweryfikowania przez Odbiorcę prognozowanego zużycia paliwa gazowego wskazanego w Aneksie w oparciu o ustalenia z procesu komunikacji przedstawiciela Odbiorcy z doradcą ze strony PGNiG OD (dalej jako: Doradca), Spółka wyjaśnia:

- Rozmowy na temat oferty dostaw gazu w 2024 r. rozpoczęły się w dniu 3 czerwca 2022 r. (podczas spotkania z Odbiorcą dotyczącego budowy PV). Odbiorca wyraził zainteresowanie ofertą na okres przyszły z uwagi na znaczne wahania cen na rynku gazu. Złożenie Odbiorcy w dniu 28 czerwca 2022 r. oferty poprzedzone zostało szczegółowym omówieniem jej warunków podczas rozmowy telefonicznej w dniu 27 czerwca 2022 r. Doradca podkreślił wówczas, że oferta przewiduje konieczność realizacji odbioru gazu na uzgodnionym poziomie, wprowadzając dolny i górny limit określony jako procent łącznej ilości zamówionego paliwa gazowego. Tym samym Odbiorca przyjmując Aneks znał zobowiązania wynikające z jego postanowień, w tym mechanizm naliczania opłaty MinIO/MaksIO i świadomie podjął ryzyko w zakresie konieczności odbioru ilości paliwa gazowego, jak również konsekwencji wynikających z braku odbioru zamówionych ilości, tj. opłaty Omin.
- Przyjęte w Aneksie ilości paliwa gazowego oparte zostały o dane historyczne Odbiorcy z wcześniejszych okresów współpracy ze Sprzedawcą, natomiast przed złożeniem oferty zamówienie poddane zostało analizie z przedstawicielem Odbiorcy, który w trakcie rozmów przeprowadzonych z Doradcą stwierdził, iż nie widzi możliwości znacznego zmniejszenia poboru w roku 2024, a znaczne zwiększenie wydaje się również mało prawdopodobne. Aneks przewidywał rozliczenie roczne odbioru poboru paliwa gazowego zamówionego w Aneksie przez Odbiorcę, tj. po zakończeniu trwania Aneksu. Finalnie Odbiorca nie wykonał zobowiązań wynikających z Aneksu i nie odebrał minimalnych ilości paliwa gazowego, co skutkowało naliczeniem opłaty Omin.
- W trakcie realizacji Aneksu, przy okazji rozmów prowadzonych w okresie marzec – maj 2024 r. dotyczących kontraktacji na rok 2025, Doradca proponował Odbiorcy modyfikację ilości zamówionych w Aneksie na rok 2024. Wówczas omawiano założenia produktu Aktualizacja Zamówienia (dalej jako: AZ), umożliwiającego Odbiorcy dostosowanie zamówionego pierwotnie w Aneksie wolumenu gazu do aktualnych potrzeb zużycia, szczególnie iż Odbiorca przeprowadził termoizolację budynku oraz wdrażał procesy mające na celu oszczędności w poborze zużyciu gazu. Jednakże Odbiorca nie był zainteresowany proponowanym rozwiązaniem i deklarował zwiększony odbiór w chłodniejszych miesiącach pozostałych do końca kontraktu, które jego zdaniem powinny zbilansować zmniejszony pobór gazu w okresie dotychczasowego trwania kontraktu.

Współpraca PGNiG OD z Odbiorcą sięga 2007 r., od której to daty odbierał on paliwo gazowe od Sprzedawcy najpierw na podstawie umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego, a następnie od lutego 2022 r. na bazie wariantów kontraktów terminowych Gaz Comfort Indywidualny (dalej jako: GCI). Już w styczniu 2022 r. Odbiorca miał świadomość możliwości wyboru innej oferty niż GCI, tj. produktów indeksowanych, czy transzowych. Jednakże nie zdecydował się na rozwiązania inne niż GCI z uwagi – jak argumentował – na brak służb mogących zająć się samodzielnym określaniem transz za pośrednictwem platformy udostępnianej przez PGNiG OD.

Odbiorca, akceptując postanowienia zawierane w Aneksie, zobowiązał się do zrealizowania wskazanych w nim warunków umownych (w tym zwłaszcza do odbioru MinIO i MaksIO). Odbiorca zobowiązał się do tego w zamian za skorzystanie z oferty specjalnej zakupu paliwa gazowego Sprzedawcy uwzględniającej pozacennikową indywidualnie wyliczoną dla Odbiorcy na dzień zawarcia Aneksu wysokość ceny paliwa gazowego. Deklaracja wolumenowa jest jednym z istotnych składników ustalanych z Odbiorcą przed procesem złożenia właściwej oferty Sprzedawcy. Odbiorca wyrażając wolę związania się Aneksem świadomie godził się zatem na poniesienie ryzyka opłaty na rzecz PGNiG OD w przypadku nieodebrania MinIO lub MaksIO. Ryzyko to, znane Odbiorcy przed zawarciem Aneksu, zrealizowało się. Zgodnie z brzmieniem Aneksu, w przypadku odebrania przez Odbiorcę paliwa gazowego w ilości mniejszej niż Minimalne Ilości Obowiązkowe („MinIO”), podczas gdy Sprzedawca pozostawał w gotowości do

dostarczania Odbiorcy paliwa gazowego, Odbiorca zapłaci Sprzedawcy, tj. PGNiG OD, opłatę („Omin”) obliczoną zgodnie z postanowieniami Aneksu. W ocenie PGNiG OD wobec Odbiorcy wystąpiły wszystkie przesłanki naliczenia Omin wskazane w Aneksie.

Spółka podkreśla, że brak odbioru znacznej części zakontraktowanego wolumenu przez Odbiorcę spowodował po stronie PGNiG OD powstanie kosztu niezbilansowania na zawartym kontrakcie. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż w ramach zawartej umowy bilateralnej na zakup gazu zaazotowanego PGNiG OD ponosi odpowiedzialność za nieodebranie zakontraktowanego wolumenu względem dostawcy, w związku z czym opłata Omin ma pokrywać koszty gotowości realizacji umowy zgodnie z zamówieniem odbiorców realizowanej w oparciu o ww. umowę zakupu.

PGNiG OD informuje, że ze zrozumieniem podchodzi do sygnalizowanych przez kontrahentów trudności w funkcjonowaniu przedsiębiorstw powodowanych m.in. konfliktem zbrojnym w Ukrainie. Niepewność rzeczywistości biznesowej spowodowanej skutkami konfliktu jest okolicznością powszechnie znaną i dotknęła również Sprzedawcę. Należy jednak podkreślić, że Aneks został zawarty w dniu 29 czerwca 2022 r., czyli kilka miesięcy po wybuchu wojny w Ukrainie. Z tego względu już w chwili akceptacji oferty i zawarcia Aneksu Odbiorca miał świadomość trwającego konfliktu zbrojnego, którego konsekwencje w postaci wdrożenia chociażby takich środków, jak te podjęte przez Unię Europejską, były możliwe do przewidzenia, a zatem nie stanowiły elementu zaskoczenia.

Spółka informuje, że nowy Zarząd PGNiG OD od początku swojej kadencji, tj. od lipca 2024 r., analizuje obecną ofertę produktową Spółki, w tym sytuację związaną z zawartymi już kontraktami. W oparciu o powyższe Zarząd stara się na bieżąco reagować na potrzeby rynku, sytuacje kryzysowe (np. w związku z powodzią jesienią 2024 r. podjął działania mające na celu wsparcie odbiorców zlokalizowanych na terenach objętych stanem klęski żywiołowej), kryzysy ekonomiczne (np. przedstawiając propozycje porozumień umożliwiających rozłożenie rozliczeń kontraktów na raty), zmieniające się zapotrzebowanie na paliwo gazowe u odbiorców (np. kolejne edycje AZ) itd.

Odnośnie procesu komunikacji z odbiorcami – każdy odbiorca biznesowy posiada dedykowanego doradcę, który na bieżąco analizuje potrzeby odbiorców, do których jest indywidualnie przypisany w oparciu o pozyskane od odbiorców informacje. Powyższe ma na celu z jednej strony zapoznanie odbiorców z bieżącymi i przyszłymi ofertami produktowymi, a z drugiej strony umożliwić odbiorcom przekazanie doradcy istotnych informacji mogących mieć wpływ na realizację zawartych lub planowanych kontraktów, np. odnośnie przyszłych inwestycji. Co warto podkreślić, na podstawie informacji uzyskanych od odbiorców, doradcy przedstawiają oferty, ale decyzję co do ich przyjęcia lub nie, każdorazowo podejmuje odbiorca. Tak sytuacja miała miejsce również w ramach kontaktów z Odbiorcą zarówno przy ofertowaniu poprzedzającym zawarcie Aneksu (omówienie warunków kontraktu), jak i odnośnie zaproponowanej oferty AZ, która nie spotkała się z zainteresowaniem Odbiorcy.

W świetle powyższych wyjaśnień Spółka informuje, że nie zgadza się z podniesionymi w interpelacji sugestiami dotyczącymi w szczególności rzekomo monopolistycznych praktyk, narzucania niekorzystnych warunków kontraktów, braku możliwości dostosowania zamówienia, braku transparentności i komunikacji czy podejrzenia nadużycia pozycji dominującej przez PGNiG OD.

Dodatkowo, odnosząc się do wspomnianego w interpelacji oświadczenia Pani Senator Agnieszki Kończ-Leszczyńskiej, PGNiG OD informuje, iż dotyczyła ona indywidualnej reklamacji klienta PGNiG OD, w sprawie w której zostały złożone obszerne wyjaśnienia.

Z poważaniem
Wojciech Balczun
Minister

dokument podpisany elektronicznie
1146113.4230497.3377296

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów